

OTSIKKO: Oppijälhtöisyys avain menestykseen

Joni Kiviniemi, joni.kiviniemi@gmail.com, Musiikin harrastustoiminta

1 LASTEN JA NUORTEN PEDAGOGISEN TUEN TARPEET JA NIIDEN OHJAUKSELLINEN TUKEMINEN

Toimin nuoriso-ohjaajana Vaasan Kaupungin Nuorisopalveluiden ylläpitämässä Rokkikoulussa, jossa tarjotaan harrastustoimintaa 13–18-vuotiaille vaasalaisille nuorille. Pidän yksityistunteja sekä bänditunteja eri kokoisille ryhmille. Rokkikoulun toiminnan pohjana on se, että kaikki saavat tulla mukaan toimintaan taustoistansa riippumatta juuri sellaisena kuin ovat. Harrastustoiminta on muutenkin varsin vapaamuotoista, ja nuoret saavat itse hyvin pitkälle päättää mitä ja miten he haluavat oppia soittamaan. Näitä toiveita ohjaajana pyrin hyvin pitkälle seuraamaan.

Nuorten harrastustoimintaa tuetaan jokaisen omien ehtojen puitteissa, sillä jokaisella nuorella on yksilölliset lähtökohdat edetä harrastuksessa. Esimerkkejä on useita vuosien varrelta. Eräs nuori ei koskaan oikein halunnut soittaa, eikä oikein koskaan oppinutkaan, mutta silti hän saapui tunnollisesti joka viikko soittotunneille. Hän saattoi ilmoittaa tunnin alkajaisiksi, että nyt häntä ei huvita soittaa mitään, joten sillä kertaa ei sitten soitettu mitään. Tunti kului kuulumisia vaihdella sekä keskustellessa nuoren silloisesta elämäntilanteesta. Vaikka Rokkikoulussa pääasia on soittaminen, ei se ole mikään velvoite nuorelle. Tämä on huomattu lisäävän nuoren kiinnostusta lopulta itse soittamiseen, kun harjoittelemisen ei ole millään tasolla pakollista.

Toisena esimerkkinä Rokkikouluun ilmoittautui nuori Syyriasta, joka ei osannut suomea ruotsia eikä edes englantia. Alun vaikeuksien jälkeen nuoren kanssa löydettiin kuitenkin yhteinen kieli, joka oli musiikki. Vaikka yhteistä kieltä puhumiseen ei löytynyt, niin kommunikointi tapahtui itse tekemisen kautta. Nuoren kanssa pystyttiin harjoittelemaan kitaransoittoa kirjaimellisesti kädestä pitäen. Fyysinen tekeminen ei sinällään tarvitse välttämättä puhetta tueksi, vaan uusia taitoja voi oppia seuraamalla ohjeita, tässä kyseisessä tapauksessa sormien liikkeitä kitaran otelaudalla.

Kasvatuksellista toimintaa koskevassa yhdenvertaisuuskeskustelussa nousee esiin käsite, joka on oppijälhtöisyys. Siinä oppilaan yksilölliset tarpeet, vahvuudet sekä kiinnostuksen kohteen otetaan opetuksen erityiseen huomioon. Jokaisen lapsen ja nuoren ainutlaatuiset oppimistyyliä huomioidaan, jolloin on mahdollista saada kaikille

yhdenvertainen sekä inklusiivinen oppimisympäristö. Kaikille täten tarjotaan mahdollisuudet onnistua ja oppia. (Ruokonen & Pekkilä & Maijala, 2024.)

2 PEDAGOGISIA AJATUKSIANI INKLUSIIVISEN JA MONINAISUUTTA KUNNIOITTAVAN VUOROVAIKUTUKSEN MERKITYKSESTÄ HARRASTUSTOIMINNASSA

Olen kokenut, että omassa harrastustoiminnan ohjaksessani tärkeitä elementtejä ovat joustavuus, yksilön kunnioitus sekä rauhallisuus. Joustavuutta tarvitaan erilaisten tilanteiden ratkaisemiseksi tehokkaasti, sillä joskus kaikki pääsevät toiminnassa eteenpäin, kun muutetaan lähestymistapaa lennosta. Tämä toki ei aina ole varmasti helposti tehtävissä varsinkin kiireessä, mutta omassa toiminnassani se onnistuu varsin usein. Kiireettömyyttä toki on hyvä vaalia, koska se on omiltaan auttaa jokaisen yksilön omatahtista edistymistä. Rauhallisella otteella ja jokaisen yksilön kohtaaminen omana itsenään on avain onnistumiseen.

Ohjaan teini-ikäisiä nuoria musiikin parissa, ja tuossa iässä ongelmia voi helpostikin esiintyä monistakin syistä. Ohjaan yksilötunteja instrumenttiopetuksessa sekä eri kokoisia ryhmiä bändiopetuksessa. Noudatan toiminnassani hyvin pitkälle oppijalähtöistä lähestymistapaa. Tätä noudattamalla päästään hyvin helposti lähelle inklusiivisuuden sekä erinäisten tarpeiden huomioimiseen. Nuorella on turvallista tulla paikkaan, jossa hän tietää olevansa omasta tahdostaan, eikä häntä varsinaisesti painosteta mihinkään vaan hän saa edetä omalla tahdillaan. Tätä periaatetta noudattamalla olen päässyt hyviin tuloksiin nuorten kanssa, ja osa nuorista on halunnut olla toiminnassa mukana koko maksimaalisen ajan, eli ikävuodesta 13 aina täysi-ikäisyyteen asti.

Moninaisuutta kunnioittava vuorovaikuttaminen ohjaajan toimesta heijastuu myös nuorten väliseen toimintaan. Omalla esimerkillä on suuri vaikutus, kuinka nuoret kohtaavat toisia nuoria omissa ympäristöissään. Omassa ohjauksessani pyrin siihen, että kenenkään ns. poikkeavuudesta ei tehdä numeroa, vaan kaikki ovat samalla viivalla ja kuuluvat täten samaan porukkaan. Vaikka toinen nuori etenee oppimisessaan ja taidoissaan toista nopeammin, ei häntä erityisemmin nosteta jalustalle yli toisten. Totta kai hyvät suoritukset huomioidaan ja niistä kiitos

annetaan, kun on aihetta, mutta samalla myös pienemmät onnistumiset ovat vielä tärkeämpi huomioida.

Jatkokurssin pedagogisen tehtäväni saa tekijänimelläni jakaa avoimesti aoe.fi-sivustolla ja artikkelin kirjoittajana olen huolehtinut ja vastaan artikkeliin liittyvien kuvien julkaisuluvasta.

Kuva 1. Rokkikoulu (Joni Kiviniemi 2025)

LÄHTEET

Ruokonen, I., Pekkilä, S. & Maijala, S. (toim.) (2024). *Harrastamisen voimaa ja iloa. Näkökulmia harrastustoiminnan ohjauksen pedagogiikkaan*. Taideyliopisto.